

RAHSA PATHOBIOLOGY GROUP
گروه پاتوبیولوژی رهسا

Clinical - Pathology - Genetic
ISO Certificates 15189 - 10004 - 9001

طبق مطالعاتی که منتشر شده به نظر می رسد ایمنی ناشی از واکسن ها ۴ تا ۶ ماه پایدار باشد و بعد از این مدت ایمنی حاصل از واکسن افت نسبی پیدا می کند، برای افزایش حداکثر ایمنی هم زمان با ادامه برنامه واکسیناسیون نوبت اول و دوم، تزریق دز یادآور هم دنبال می گردد. مطالعات نشان داده افرادی که دز سوم واکسن را دریافت کرده اند، در مقایسه با افرادی که از دز دوم واکسن آن ها حداقل ۵ ماه گذشته است، ۹۳ درصد کمتر در خطر بستری شدن در اثر ابتلا به کووید ۱۹ هستند. هم چنین شدت بیماری و خطر مرگ ناشی از ویروس کرونا در افرادی که دز سوم واکسن را دریافت کرده اند به ترتیب ۹۲ و ۸۱ درصد کمتر خواهد شد. به دنبال اجرای طرح تزریق دز سوم واکسن کرونا به سالمندان بالای ۶۰ سال و افراد با بیماری های خاص، کمیته علمی کشوری ستاد مقابله با کرونا تصویب کرد که تمامی افراد ۱۸ تا ۶۰ سال کشور نیز به ترتیب اولویت، دز سوم واکسن کرونا را دریافت کنند. بسیاری از کشورها تزریق دز تقویتی واکسن های کرونا را برای مردم خود آغاز کرده اند. بیشتر کشورها دز سوم واکسن کرونا را برای همه مردم واکسینه شده و بالای ۱۲ سال الزامی کرده اند و آن را مخصوصا برای گروه های آسیب پذیر یعنی سالمندان و افراد با ضعف یا سرکوب ایمنی توصیه کرده اند.

تقویت کننده واکسن کرونا چیست؟

واکسن تقویت کننده کرونا یک دز اضافی از واکسن است که پس از کاهش محافظت ارائه شده توسط واکسن اصلی در طول زمان باید آن را تزریق کرد. به طور معمول پس از این که ایمنی از دز اولیه به طور طبیعی شروع به کاهش کرد، یک تقویت کننده دریافت خواهید کرد. تقویت کننده برای کمک به افراد برای حفظ سطح ایمنی برای مدت طولانی تری طراحی شده است.

عوارض جانبی دز سوم واکسن چیست؟

پس از واکسینه شدن برای کرونا ممکن است برخی علائم موقتی مشابه علائمی را که ممکن است در هنگام تزریق واکسن دز اول و دوم مشاهده کنید را تجربه کنید. مانند درد و تورم بازوی محل تزریق واکسن و ممکن است برای یک یا دو روز تب داشته باشید و

بدن درد، لرز، سردرد و خستگی را تجربه کنید. این علائم به این معنی نیست که شما بیمار هستید. آن‌ها نشان می‌دهند که سیستم ایمنی بدن شما در حال واکنش به تزریقات و ایجاد محافظت در برابر ویروس کرونا است. تحقیقات نشان داده است که پس از دریافت دو دز واکسن کرونا، عوارض دز سوم یا بویستر به حداقل می‌رسد و عمدتاً از نوع خفیف است. در واقع، واکنش‌های بدن به دز اضافی کمی ملایم‌تر خواهد بود. البته اگر بعد از گذشت ۷۲ ساعت هم چنان درگیر عوارض ذکر شده بودید باید با پزشک مشورت کنید.

تفاوت بین تقویت کننده و دز سوم چیست؟

تقویت کننده COVID-19 زمانی داده می‌شود که یک فرد سری واکسن‌های خود را تکمیل کند و محافظت در برابر ویروس به مرور زمان کاهش یافته است. بسته به تزریق دز اول و دوم که داشتید، برخی جزئیات متفاوت خواهد بود. لطفاً اطلاعات واجد شرایط بودن دز سوم را مرور کنید و اگر مطمئن نیستید که این دستورالعمل‌ها را رعایت می‌کنید، با پزشک خود صحبت کنید. دز اضافی برای تقویت سیستم ایمنی تجویز می‌شود. این دز اضافی برای بهبود پاسخ افراد دچار نقص ایمنی به سری واکسن‌های اولیه آن‌ها در نظر گرفته شده است. زمانی از اصطلاح تزریق دز سوم واکسن کرونا استفاده می‌شود که فرد به دلایل مختلفی مانند برخورداری از سیستم ایمنی ضعیف شده یا نقص ایمنی، پاسخ ایمنی کامل یا خیلی قوی به دزهای اول و دوم نداده باشد. درحالی‌که منظور از واکسن بویستر یا تقویت‌کننده، تزریق یک دز اضافی از واکسن کرونا به افراد سالم به‌منظور تقویت پاسخ ایمنی ضعیف شده در اثر گذشت زمان است.

واکسن دز سوم از چه نوع باید باشد؟

به گفته معاون بهداشت وزارت بهداشت تزریق دز سوم واکسن کرونا برای افراد بالای ۱۸ سال که حداقل ۳ ماه از زمان تزریق دز دوم آنها گذشته باشد، انجام می‌شود. تمام افراد ۱۸ سال به بالا می‌توانند با رعایت همین فاصله زمانی برای تزریق دز سوم به پایگاه‌های واکسیناسیون مراجعه کنند. وزارت بهداشت هم چنین تایید کرد که این موضوع که نوع واکسن در دز سوم مانند دزهای اول یا متفاوت از آن‌ها باشد، هر دو از نظر علمی مورد تأیید است.

امیکرون و دز سوم واکسن

ظهور اخیر گونه امیکرون (Omicron) بر اهمیت واکسیناسیون، تزریق دز سوم یا بویستر و ادامه تلاش‌های پیشگیرانه برای محافظت در برابر این بیماری تأکید می‌کند. شواهد هم چنین نشان می‌دهند که در میان کارکنان مراقبت‌های بهداشتی و کادر درمان، میزان آنتی‌بادی تولید شده ناشی از تزریق واکسن کرونا با گذشت زمان در حال کاهش است. خوشبختانه کارآزمایی‌های بالینی ثابت کرده‌اند که با شروع تزریق دز سوم یا بویستر دیگر خیلی جای نگرانی نیست. به نظر می‌رسد با وجود قدرت بسیار بالای سرایت‌پذیری ویروس امیکرون، این سویه تهدید جدی برای سلامت عمومی باشد. سازمان جهانی بهداشت (WHO) در به روزرسانی گزارش اپیدمیولوژیک هفتگی بیماری کووید-۱۹ خطرات مربوط به سویه امیکرون را در حد "بسیار زیاد" طبقه‌بندی کرده است. در کنار علائمی که قبلاً برای ابتلا به کرونا مطرح بود، به تازگی دانشمندان کشف کردند که سویه امیکرون باعث بروز علائم منحصر به فرد دیگری در افراد شده است. این علائم شامل خارش گلو، خستگی شدید، تعریق شبانه و گرفتگی صدا می‌باشد. فراموش نکنید آزمایش PCR کرونا، امیکرون را به راحتی شناسایی می‌کند و هیچ تفاوتی با گونه‌های دیگر کرونا ندارد و در صورت ابتلا به امیکرون جواب تست مثبت خواهد شد و تعیین نوع گونه‌های کرونا در حال حاضر در روند درمان تأثیری ندارد.

چه کسی می‌تواند دز اضافی واکسن COVID-19 دریافت کند؟

CDC و FDA توصیه می‌کنند که اگر دارای شرایط زیر هستید حتماً برای تزریق دز سوم واکسن کرونا اقدام کنید:

- درمان فعال سرطان برای تومورها یا سرطان‌های خون دریافت کرده‌اید
- پیوند عضو داشته‌اید و برای سرکوب سیستم ایمنی دارو مصرف می‌کنید

- طی دو سال گذشته پیوند سلول های بنیادی دریافت کرده اید یا برای سرکوب سیستم ایمنی دارو مصرف می کنید
- مبتلا به یکی از بیماری ای نقص ایمنی اولیه متوسط یا شدید (مانند سندرم دی جورج یا سندرم ویسکوت-الدریچ) شده اید
- مبتلا به HIV تشخیص داده شده و دارای بار ویروسی بالا یا تعداد CD4 کم هستید یا در حال حاضر دارویی برای درمان HIV مصرف نمی کنید
- از داروهایی مانند کورتیکواستروئیدها (کورتونها) با دز بالا استفاده می کنید یا داروهای بیولوژیکی مصرف می کنید که ممکن است باعث سرکوب شدید سیستم ایمنی شوند

تمامی این شرایط به این معنی هستند که شما در معرض خطر بسیار بالایی برای ابتلا به انواع عفونت به خصوص کووید-۱۹ هستید. در نتیجه نسبت به سایر بیماران بیشتر واجد شرایط دریافت دز سوم محسوب می شوید. اگر مطمئن نیستید که در کدام یک از این دسته بندی ها قرار می گیرید، لطفا با یک پزشک خود تماس بگیرید. پزشکان در مورد این موارد توصیه می کنند که بعد از گذشت حداقل ۸ هفته از تزریق دز دوم باید تزریق دز سوم واکسن کرونا انجام شود اما در مورد واکسن های از نوع mRNA مانند فایزر و مدرنا باید بعد از گذشت حداقل ۲۸ روز اقدام کرد. بنابراین پیش از تزریق دز سوم واکسن کرونا حتما با پزشک خود مشورت کنید که در زمان بندی صحیح این کار انجام شود. نوع واکسن انتخاب شده برای دز سوم این افراد نیز مهم است.

آیا زدن دز سوم واکسن لازم است؟

می توان گفت که دریافت دز سوم واکسن کرونا برای همگان نه تنها کافی بلکه لازم است تا بتوان با تقویت قدرت سیستم ایمنی بدن افراد مختلف، شدت همه گیری ویروس کرونا در جهان را کاهش داد. از نظر FDA و CDC، برای تزریق دز بوستر یا تقویت کننده باید بر اساس آن چه در دسترس شما قرار گرفته است دست به انتخاب بزنید. برای کسانی که در حال حاضر واجد شرایط دریافت دز بوستر هستند، مزایای شناخته شده و بالقوه دریافت واکسن های متفاوت بیشتر از خطرات شناخته شده در زمینه ترکیب و تطبیق آن ها است.

نمی‌توان پیش‌بینی کرد که این ویروس تا چه زمانی همراه ما خواهد بود. مهم این است که به‌دنبال ضعیف‌تر کردن هرچه سریع‌تر آن با واکسیناسیون به‌موقع و رعایت پروتکل‌های بهداشتی باشیم. رعایت پروتکل‌های بهداشتی برای مقابله هر گونه جدید ویروس کرونا که شامل استفاده از ماسک، رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و استفاده از وسایل حفاظتی فردی است.

درباره دز سوم یا بوستر واکسن کرونا چه میدانید؟ عوارض جانبی دز سوم واکسن کرونا - تاثیر دز سوم واکسن کرونا روی کووید ۱۹ و کرونای امیکرون، آیا زدن دز سوم واکسن کرونا لازم است؟

مطالب بخش مقاله و انتشارات سایت گروه پاتوبیولوژی رهسا تنها جنبه اطلاع‌رسانی و آموزشی دارد

✓ با ما در مسیر سلامتی گام بردارید ✓